

ВЛАСНИК ЗМАЈ-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

ГОДИНА ДРУГА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М.

У Н О В О М Е С А Д У
20. Новембра 1879.

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

ПЕТАЈСТОГ НОВЕМБРА 1879.

И муке му дотрајаше,
И патњи му дође крај;
Сад се шире груди наше,
Одлан'о им уздицај.

На сусрет му уздах носи
Из срдаца наших глас:
Трпео си, патио си,
Не за себе, већ — за нас!

Смилов'о се анђ'о правде,
У мрачни му син'о стан,
Из тог мрака нама саде
Ево свита свечан дан.

Иде мелем нашој рани
— Долази нам као дар —
Из сред срца ишчупани
Враћа нам се топли жар.

И слаби се ојачаше
Видећ' гледом ока свог
Да молитве топле наше
Ипак слуша добри бог.

Па како ће да се слави
Овај данак свет'о, чист?
Како да се запоздрави
Наше горе златни лист.

Чим ће да се осведочи
Колики је српства дуг
Оног дана кад он крочи
У народа свога круг?

Да-ли венац да се вије
Већи него иком пре?
Дали звона и прангије,
Свирке, песме — ? — не, не, не!

Ништаве су славопевке
Кад се враћа мученик.
Диж'те децу из колевке
Нек запамте његов лик!

Диж'те децу где год дође
Говорећи: „Памти, знај!“
Диж'те децу куд год прође
Па им зборте: „То је тај!“

„То је Србин више моћи,
„Душе чисте као крин; —
„То је онај за ким поћи
„Мора сваки српски син!“

Ал то збор'те тако тио
Ка потока бистрог вир, —
Да се не би нарушио
Ничи санак, ничи мир.

Диж'те децу свуд пред њиме,
Уз свечано-тихи мир,
Нек ту слику деца приме
Душе своје у оквир.

Ох дижите децу данас
Па им зборте: „То је тај!“
(Таки људи нису за нас
Већ за бољи нараштај.)

Шетња по Новом Саду.

XXXVII.

Човек кад нема друга посла, а он обично узме штагод па чита. Тако и ја кад „немам друга посла“, а ја узем па читам „Недељни лист“. Јашини мемоари заиста су интересантни за свакога, то не може нико порећи, па и ови у последњем броју заиста су занимљиви. Реч је о народним песмама, о певању уз гајде и тамбуру, а као логичан свршетак долази у чланку том опомена, да женска деца не ваља да уче гимнастику и хемију. Гимнастику вели с тога да не ваља да уче, што он као строг моралиста не трпи, „да се девојке већ за удају премећу као бајацови“, а хемију да уче с тога је опасно, што тиме уче познавати отрове, те ће кад се удаду тровати своје мужеве. (Бр 33. „Нед. листа“, подлистак). Што се тиче онога моралисања, то држимо да се г. Јаша само шали, јер да је озбиљно мислио, не би онда у томе истој чланку поименце спомињао неке „масне“ тамбурашке песме, које је као што вели у И... чуо „уз велики усклик мушке публике“. А друго ако је гимнастика по здравље наше корисна (што сви стручни ауторитети признају), онда је корисна и по женске, а за ове је скројена гимнастика тако, да није истина, да се „уче таквим атитидма, које постићавају“, него су еволуције, које женска деца имају да извршују, сасвим складне и правилима морала и пристојности. Што се „хемије“ тиче, ту је још очевидније, да се г. Јаша шали, кад вели да се боји, да ће женска деца учећи хемију и познавши отрове, кад постану газдарице тровати своје мужеве. До сад се држало, да су отровнице глупе, неизобразене жене, ниске душе, забатаљене у своме образовању, а виш ти сад од научених женских прети та опасност!

Али ако то стоји, да не ваља женске да уче гимнастику и хемију, онда не ваља ни друге науке да уче, јер би ово тако исто опасно било. На пример. Не ваља да уче ботанику, јер у ботанику спадају и дрва, од којих се праве штапови и батине, те кад знају од чега се праве батине, могу лако исте набавити, и кад се удаду своје мужеве тући.

Не ваља да уче математик у, јер математика учи рачунати и бројати, а боље је да наше женске не знају бројати и рачунати, јер кад то не знају, не могу се научити картати, а картање је као што је познато друштвена болест наша.

Не треба да уче реторик у, јер ова учи слова, говоре и предике држати, а то за жене није ни мало нужно, нити то мужеве воле.

Не треба да уче ни физике, јер ова учи како се противни полови привлаче, а то је опасно да женски пол привлачи мушки пол или пажњу овога на себе, јер то мужеве не треба да трпе.

Не ваља да уче географију, јер ту науче и чују за Беч, Берлин и Париз, па онда гоне кад се удаду своје мужеве, да их тамо воде, а то кошта много новаца.

Тако исто нека се нипошто у женским школама

не учи ни историја, јер ту проштудирају женска деца радњу мадаме Помпадурке, проклете Јерине и т. д., а то све не води добру.

Ни естетика не треба да се предаје у женским школама, јер то је наука о лепоме, а само подхрањује сујету у женској деци и ако се удаду за ружног мужа, а оне (по естетици) све мисле „о лепоме“.

И тако има разлога за све науке редом, да би их ваљало из српских девојачких школа истиснути; тако би желео не само „Недељни лист“, него и његови претплатници тамо горе у Будапешти.

Него не би шкодило, кад би хемију и наши романције мало боље учили, те да не мећу у њихове романе, како је куварица посолела чорбу место сољу — содом, па чим почеше гости јести а они се стадоше као бесомучни ваљати, јер су се отровали содом... **Аб.**

Досетке из дечијег света,

(прибележене сасвим верно, без икаква додатка.)

(Продужење.)

Била је лепа ноћ. — небо пуно звезда. Мали Ђока запита матер своју: нашто су те звезде па небу.

Док се мати промишљала шта да му одговори, зачу се глас Ђокине мале сестрице: Зар ни то не знаш?! — Па ваљда неће бог седити у мраку!

Ђокица. Је-ли мати, је-ли ипстина да су анђели голи.

Мати. Јесте сине.

Ђокица. Па ди држе онда своје „шнуфтикле“?

Мати. То њима не треба.

Ђокица. Па ваљда не бришу нос крилима?

Мати. (Смејући се) — Дабогме да то раде.

Ђокица. Онда фала лепо, — ја нећу да будем анђео.

Кад се ономад шетао мали Душан са својом матером по пијаци мати му се накашље.

— Хоћеш-ли, мати, да ти дам мало жута шећера?

— Ја би хтела, баш би ми добро чинило.

— Па знаш шта, хајдемо у ову бакалницу да ми купиш за грош жута шећера, па ћу дати и теби парче.

Мала Анка слушала је више пута разговора о удадби и женидби. Један пут седео је њен отац и њена мати за столом и разговараху се о удадби неке своје рођаке.

Анкица им прикине реч питајући: Је-ли мати, јесам-ли ја већ удата, или нисам.

Мали Васа, тек ако има три године, а већ више пута дао је јогунством својим повода да му отац штапом својим попрети.

Од пре је опет тако нешто скривио. Отац стаде пред њега показујући му свој штап и питајући га: Шта сад да ја радим са овим штапом?

„Иди па се шетај с њим!“ одговори Васа јецајући.

Синоћ запита мала Цанда своју матер; „Је-ли, мати, смем-ли ја поклонити моју лутку коме хоћу“ (Цанда је ту лутку иначе чувала као очи у глави)

Мати јој рече: „Смеш душо. А коме би хтела да је поклониш.“

„Ја би поклонила цару“.

„А зашто?“

„Зато што је пустио Милетића.“

(Продужиће се.)

Абуказемов календар.

Новембар.

11. Комесар за вршачки заплет на путу је —
12. Барем Формаћева странка вели, да јој комесар стоји — на путу.

13. Другима се опет не допада што — стоји на путу (што не иде даље).

14. Милетић ослобођен, народ српски плива у радости. „Пестер Лојд“ се љути што су Милетића и затварали, те сад дали повода народу српском да се радује — он не воле кад се Срби радују.

15. Народно позориште у Вршцу преставља за љубав проти Фили и Н. Мандукићу: „Нашла врећа закрпу.“

16. Читаонички „бал“ испао је сјајно, — добро, добро, ал' нека ни „предавања“ не испадају мрачно.

17. Између Угарске и Троједне краљевине престала је свеза и настали су хладни одношаји —

18. То јест због хладноће је скинута Ћуприја између Новог Сада и Варадина.

19. У Новом Саду се појављују нека стара митолошка створења (т. ј. неке богиње).

20. Воћке у нашој школској башти не боје се богиња, јер су све каламљене.

К о к и ц е.

Неки калуђери доказују да је пре било боље у намастирској економији. И ако је било штираи корова, ал бар није било — Бурјана.

Београдски пресбирос, који је до сада писао простим мастилом, наручује сада (промене ради) један аков алазарин мастила.

Загребачки ђаци опет разлупали неколико прозора. Лако је разлупати прозор. Де'те ви разлупајте Обзор, ако сте јунаци!

Ако од нове године престане излазити „Стармали, — немојте да кажете: „Штета!“ то умемо и ми казати.

Наши незвани старатељи брину се за нас, да нам што не шкоди што нам је патријар тако стар. — Та молимо вас, господо, ми кад смо га бирали, знали смо да није млад!

Ала би то лепа титула била: коадјутор Даља, а самодржац Сирига! (А што је најлепше, — не би била Titel ohne Mittel).

Комисија која је за Вршац одређена, не може да иде у Вршац зато, јер није патријар код куће. Зато је добро било отићи онда кад је био патријар код куће.

Кошут је рекао да су мађарски магнати так и таки. То је рек'о па је и порек'о. Али ми имамо толико вере у Кошута, да му верујемо и оно што опориче.

Сад сам баш прорачунао да 3 године 4 месеца и 21 дан чине отприлике хиљаду две стотине и четрдесет дана. — Но! — ако се човек за то време не научи љубити Тису у скут и у руку, онда се неће научити томе ни за сто година!

Ономад је држан парастос нашем покојном Ђури Јакшићу. Утешително је само то, што је веома мало њих видело, да је веома много њих изостало.

Синоћ је неко прислушкивао (срам га било), како је брудер Јаша овако сам себи говорио: Боже мој, боже, ја да сам био осуђен на пет година, сад би био слободан, — а овако ћу морати можда до века робовати.

Кад је онај, кога су послали на сабор да буде „најпапетнији“ дошао кући, питали су га они, који су га послали да буде „најпапетнији“ да-ли си ти заиста био „најпапетнији?“ — А он је толико искрен био, да је рекао: „Ја нисам био „најпапетнији“ јер је неко био од мене још „папетнији“, — а то је био владика Пакрачки, — он је остао лепо код куће, па се није бламирао“.

Кад је ономад заупцала она вејавица, — „Стармали“ је (а што да кријем, кад је тако) изнео на улицу један празан табак, не би-ли и њему навејала штогод влица.

На текелијином гробу опазило се да се плоча мало помакла. Мора бити да је добри старац хтео да устане, да направи друкчи тестаменат.

„Трикош и Каколе“ дају штампати нов програм, у који додају још једну тачку, т. ј. да осим свега другога још измирују старе зађевице међу глумцима, — то су опробали сами на себи са крашним успехом и на опште задовољство публике.

Непрестано читамо жалбе, како Бисмарк час овог час оног дипломату вуче за нос. „Хумор. Листи“ предлаже да се свима дипломатама одсеку носеви. Па би онда био мир.

Добро се „адресирао.“

Дебели доктор Х. баш је после ручка чачкао зубе и сркао кафу кад му једна проста жена уђе у собу позивајући га, да пође с њоме к њеном болесном детету.

Доктор се баци у позитуру говорећи: „Драга моја, ви сте досада увек звали друге докторе, па одкуд сад наједанпут да зовете мене?“ — То је рекао а надао се каквом великом комплименту.

А жена му одговори овако: „Та знате, господине, моје дете лежи у шарлаху, а ја сам за вас слушала да сте ви шарлатан, па ко велим најбоље ће бити да вас позовем.“

— Р —

Друго и друкче путешествије.

Један доле, други горе,
Један гнусан, други драг,
Једног шиље ведро небо,
Другог гони црни враг.

Куд ћеш опет црни чоче?
Жеља твојих у нестиг?
Куд год крочиш ту остаје
Од копите паклен жиг.

И за тобом уздах носи
Из срдаца наших глас:
Од како си благов'о си, —
Све за себе — ништ за нас!

Зар ти мрзиш своје коло?
Зар ти волиш бити сам?
Зар ти прија наша клетва?
— Љубљен бити — зар ти срам?!

Зар ти ниси наше крви?
Зар ти немаш мајчин гроб?
Зар ти зато круну дасмо
Да *) будеш роб?

Шта је теби до нас стало,
Шта до среће рода свог!
Та теби је увек мило
Јербо ти је демон бог.

Иди, иди, својим путем —
Ал пролазећ' кроз наш круг,
Како ће ти наши јади
Да одуже стари дуг?

Дочекајте како знате,
Срби браћо његов „вход“ —
Само децу клон'те с пута,
— У деци нам живи род.

Куд год дође, куд год прође,
Уклањајте пород свој.
Отрују-л се наша деца,
Тешко нама, — боже мој!

„Беж'те децо, сакрите се,
„Куда које бегат' зна,
„Молите се вишњем богу
„Да вас спасе ода зла!

„Од безумља, пустилова,
„Саможивља, (пуст му траг)
„Од издајства, светотајства, —
„Све то сеје клети враг.

„Мол'те бога, да вас слога
„Обасине — то је спас!
„Склопте руке, склопте очи, —
„Бог ће чути дечиј глас!“

Уклањајте децу с пута
Ко да сикће кужан плам, —
Да с' у њине чисте душе
Не удуби српства срам!

Idem*)

*) А молим вас куда идете, ако би ко распитивао за вас, да знамо где сте? Слагач.

Циганска унцутарија.

Фалио се циганин пред великим биртом, где је било неколико људи испуљено, да он само ако хоће, може отићи код попе на ручак. Други му не хтедоше веровати, јер где би попа с циганима баратао и где би циганин смео незват отићи попи на ручак. „Ето, вели циганин, да се опкладимо о шта хоћете.“ Опклада се углави за бокал вина. У то удари подне, а циганин се упути управо попи. Кад дође у собу, а попа баш седе за ручак. „Опрости господине, што сам дошао к теби, ал' ја те молим да ми кажеш пошто се продаје један комад злата овако велики као моје две песнице.“ Кад чу попа да циганин има толико злата на продају, рећи ће му: „Па седи човече да ручамо најпре, па ћемо онда о томе диванити!“ позове га, надајући да ће и по њега добро бити од безазленог циганина! Кад је прошао ручак онда ће попа запитати цигу: „Па дед да видим то твоје злато, што га продајеш?“ — „Е, одговори циганин, ја немам злата, него само те питам пошто би ја то могао продати кад би га имао!“ — Попа се покуњи, а циганин оде у биртију да попије вино, о што се опкладио.

*) Ова је реч закрмачена, па је не могах прочитати. Слагач.

Како бива у свету.

Жалостан роман у 12 глава.

Он.	Глава 1.
Она.	Глава 2.
Трговац.	Глава 3.
Мираз 10.000 фор.	Глава 4.
„Исајије ликуј!“	Глава 5.
Он „фарбла“.	Глава 6.
Она „фрише фире“.	Глава 7.
Банкротира.	Глава 8.
Скочи у Дунав.	Глава 9.
Она би шила туђе.	Глава 10.
Ал није учила код мајке.	Глава 11.
!!!... ??? — — — !!!	Глава 12.

Аб.

На катихизацији.

Недавно испитивао један свештеник школску децу из катихизиса. Па пруживши прстом на једног ђака са великим и ведрим челом запита га.

Свештеник. Знаш-ли ти мени казати: шта је то чудо?

Ђак. Незнам.

Свештеник. Ал промисли се добро.

Ђак. Ма колко да мислим, опет не знам.

Свештеник. А на пример кад би ти видео у поноћи на небу сунце, — шта би рекао?

Ђак. Рекао бих: да је то месец.

Свештеник. Ал кад би ти ко рекао, да то није месец, већ да је сунце?

Ђак. Ја бих му рекао да лаже.

Свештеник. Ал ево за мене знаш, да ја никад не лажем. Па кад бих ти ја казао, да је то сунце, шта би онда мислио?

Ђак. Ја бих мислио, да сте се као човек мало напили, па не знате ни сами шта говорите. (Р. Ј.)

Социјалисте на силу.

Некад било а сад приповеда К. Костић.
(Свршетак).

„Та говори само, па да видиш тек што има ликера код грк Павла не би се ни пред царем постидео“ рече Станко нестрпељиво.

„Оно ја сам вам већ рекао да сам мало што разумео тек толико знам да је г. директор викао „побуна, завера, социјалисте!“ и да је врло љут отишао кући и рекао ми, да вас сутра чим сване озovem, и ја.....“

„Е па кад је тако Максо, а оно да се иде —

ти пођи тамо а ми ћемо чим се обучемо“ рече Стеван устајући из кревета.

„Оно знате господине ја неби био рад, али моја дужност.....“

„Но па ти си дужност савесно извршио, рекао си нам да одемо директору, па шта ти дакле она још налаже?“

„Опростите г. Станко, она ми налаже да овде останем“ дода Максим устезајући.

„Шта, да нас чуваш?“ рекоше оба скоро у један мах.

„Оно ја неби био рад.....!“

„Добро, добро, већ знамо шта је — хајде Петре кад се нема куд“ — и сада се стану обојица облачити. Фруштук их није задржавао (знамо зашто) с тога пођу одмах с Максом једнако се разговарајући, шта то може да је узрок те их директор зове и да је викао оне речи.

Дођоше у школу, Макса их одведе у један разред, и пошто им каза да ту причекају, изађе на поље и врата — забрави.

„Еј Станко шта смо дочекали!“

„Само да ми је знати зарад чега је све то, па не бих марио ма ме још два дана затворили.“

„Неће те ни мимоићи, мој Станко, кога овако позивају и чувају, тај нек се бољем колачу и ненада.“

Имали су доста времена да размишљају, јер прође скоро читава два сата док не дође Максим да их одведе „у салу“.

Уђоше тамо. Сала је пуна, т. ј. сви су професори присутни, г. директор се намрштио што боље може, а господа професори трудили су се да не остану иза свог предпостављеног.

Деликвенти ступише на среду.

Дир. „Господин професоре изволите узети на протокол; Станко Станић, Петар Петровић ученици седмог разреда“; к деликвентима:

„Јесте ви то?“

„Јесмо“.

Дир. „Господо на вас је пала сумња и то врло јака сумња, од великог замашаја сумња, врло тешка и критична сумња“ ту престаде да шмркне па да своју бурмутицу понуди читавом колегиуму, а јадни деликвенти само су зачуђено гледали шта ће још чути и каква је то страшна сумња на њих пала. Пошто је бурмутица читав астал обишла онда се ислеђење настави.

Дир. Као што рекох на вас је пала тешка сумња, да сте ви почели да у нашој гимназији сејете мисао, која је жали боже сада занела многе главе.....“

„И која долази из уста сатане“ дода катихета. Далеко би нас одвело кад би навађали све узроке и доказе, које је директор наводио да им докаже да је социјализам отров и зараза што је почела да се шири по неукој младежи, која у место да чита Овида, Цицерона, Софокла, Мушицког и т. д. и т. д. губи (по његовом мишлењу) време читајући Дарвина, Хекла, Бихнера и њима равне, и најзад заврши тиме, да му искрено кажу од куд су и којим су поводом наручили те аљине, које је он и цео штow. проф. колегиум држао за corpus delicti.

— Па то је било лако, помислиће неко, требали су само казати прави узрок и тиме је цела ствар свршена — Јест' узрок, али баш тај „прави“ узрок они нису смели да кажу — они су само гледали један у другога и гутали.

„То је већ довољан узрок сумњи“ настави директор „ћутање је пола признавање, кажите ми дакле Перићу и Станићу, јесте ли ви доиста оно, што скоро јасно стоји пред нашим очима“.

„Господине ја вас уверавам у своје име и у име мога друга, да никад нисмо ни помишљали да будемо социјалисте, јер ми држимо да док је човек у школи треба да му је књига све и сва, а када се школа сврши и постане се зрелијим и независним, онда ће се сваки држати оног начела, које му по његовом мишлењу буде најбоље изгледало, тако мислим ја а уверен сам да и Петар не мисли друкче“.

„Доиста господине ми смо се увек држали тога мишлења што га је Станко сада поменуо, и још би имао то да додам, да и ако је социјализам добро па ма и најбоље начело да је оно сада још сувише рано и никако применљиво за наш народ, оно је за Немце, Французе и друге народе али никако за нас“.

„Доиста децо добро велите, али тиме сумња још није одклоњена, ове ваше аљине стоје са свим у опреци са вашим говором и ја још не могу да увидим суштину ствари и да се потпуно разуверим, а уверен сам да се и сав штов. колегијум у том са мном слаже“.

„Слажемо се са свим“ орило се са свију страна од стола, чак и најмлађи професорчић, који је записник водио остави за тренут перо да по дужности одсекундира своје званично „слажемо се са свим“.

Деликвенти буду изведени из сале и након по часа чекања опет их унутра позову.

Директор је држао у руци неко по табака артије, шмркне и онда почне озбиљно читати „Ст. Станић и П. Перић ученици VII. разреда због сумње која је на њима да шире социјалистичка начела ergo да су и сами социјалисте по држаном професорском савету осуђени су да престану од даљег похађања школе, док та ствар не буде школским саветом разгледана и расправљена“.

Опет је дошло време да се Станко и Петар зачуђено гледају, и у толико им беше теже ћутање што су знали зарад чега су осуђени а нису смели да кажу ствар онакову каква је.

„Децо сад можете ићи, што сад настаје то је ствар школског савета, ми смо своје учинили, а тамо гледајте како ћете се одговорити“.

Обојица изађу ћутећи на поље.

„Ти и твој шешир свему сте криви“.

„Од куд моји шешири? та зар ниси чуо јадан да су аљине свему узрок, проклет и час!“

„Да сад је крив час а не ми? Хајдмо Станко па да им све кажемо“.

„То би значило са злога на горе, ко би смео казати да смо послате нам новце потрошили, па да смо тек из нужде те аљине узели, па онда се неби станио ни у овој вароши а камо ли у гимназији“.

„Истина је, али ипак кад би покушали“.

„А ти брате Петре иди па им кажи, што год ти урадиш ја на све пристајем“.

„О та неби им ишао ни за живу главу“.

„Ни ја бога ми“.

„Живила тетка Сока, Станко! и опет живила“.

„Теби је још до шале а ја не знам глава где ми је од бриге“ рече Станко љутито.

„Не брате, него ти знаш да не треба ништа оставити не окушано — ја бих предлагао да тетка Сока буде наш парламентар“.

„Шта си сад опет намислио?“

„Ето видиш теби је познато да тетка Сока иде често код г. директора, њој ћемо целу ствар поверити а она онда нек иде тамо и нека онако из далека и нехотице напомене шта је одиста у ствари, па ако нам не буде од хасне од штете неће за цело“.

„Вере ми то неби било за одбацивање“.

„Па онда хајдмо одмах кући те да тетку тамо пошљемо, док ствар још није отишла савету“.

Што смислише то и учинише. Оду и испричају тетку Соки целу ствар и јаде који су их због исте снашли и после многих „сачувај ме боже и сахрани децо шта урадите“ оде тетка директору.

Сада је тек настала права мука за наше осуђенике, сваки час су трчали на улицу и гледали на тетку Соку, знали су да од одговора који им она донесе зависи све, јер ако дође ствар пред школски савет, онда сигурно или ће морати школу оставити или ће добити савет да је оставе. Ни једно ни друго не беше добро а све опет, све — због аљина.

Ево једва и тетка Соке.

„Шта је за име бога, шта сте урадили!“ питали су је оба у један мах.

„Пустите ме само да се одморим мало, тако сам се уплашила...“

„Шта наопако?!“ — Еј тужан! сад смо пропали“.

„Та небојте се децо.... али ви знате г. директору Милкицу то вам је детенце баш прави анђелак.....“

„Али тетка, шта је рекао г. директор?“

„Казаћу вам, казаћу, само што ме брига узима за то јадно дете“.

„Али слатка тетка, оставите сад то, реците нам шта сте учинили“.

„Он каже да детету то не шкоди — али ја би и опет рекла да је то од урока“.

„О боже!“ уздануше обадвојица „али шта је он казао?“

„Е ту сам вам имала баш праву муку, почела сам онако чак из далека како је данас тешко живити како на данашњи дан треба новаца, па онда како сте ви код мене у квартиру, па како вас ја чувам....“

„Па онда?“

„Онда му кажем као и нехотице да сте правили онаке аљине и да се кајете што сте од себе учинили, да вас сав свет гледа као неко чудо“.

„О слатка тетице“ викнуше обојица љубећи је у руке.

„Он ту као да се вешто сети, те ме озбиљно запита, знам ли ја доиста да ви нисте ни из какве друге намере те аљине наручили. Ја му кажем да

WWW.UNILIB.RS

се на то могу заклет и онда му исприповедим читаву ствар што сам лепше могла и он ми онда рече, да вам кажем да после подне њему одете“.

Радости не беше краја, једва су дочекали време да у школу оду. Тамо буду још једном пред проф. савет изведени. Директор их сад још једном испита да ли је оно истина што је он о њима са поуздане стране дознао, и када деликвенти све без приговора признадоше, он им онда рече да ће поради да не буду одма пред школски савет изведени, но да ће међу тим писати њиовим родитељима да се од њих увери, да ли су им они новце и колико су им послали.

Са олакшаним и ако не веселим срцем врате се кући. Знали су да већ нема толико опасности, али су знали и то, да ће им родитељи све дознати и та им је помисао сву радост кварила.

Чим су дошли кући а они онако ђачки сламбе шешире хајд под кревет и сада опет дај тражи оне старе, па се претрши и са њима до бољих времена.

Не прође недеља дана а директор их позва себи, и јави им, да је од њиових родитеља одговоре на своја писма добио а уједно им пружи сваком по једно писмо, која су његовим била придодата, каже им да се је уверио о истини њиова говора и да је он и проф. савет са обзиром на то да су они послате им новце злоупотребили и са обзиром на њиово досадање владање нашао за добро, да их као први пут на 12 часова затвора осуди и да акта по овом делу школском савету не износи.

„Не треба тражити преко леба погаче“, помислише оба, захвале се директору и пођу кући, али на врати их дочека рука судбине — брат Макса — и јави им да су за данас његови гости — одведе их сваког у другу собу, забрави и остави да читају добивена писма, да мисле о самости и социјалистичком шеширу и аљинама.

Б у б н у о т е к а.

I.

Сведочанство

Сведочим свакој надлежној власти, да је Јелисавета правије Стана Степанова, то та иста Цаја Степанова и да је Цаја Степанова то та иста Јелисавета правије Стана Степанова; јер Цаја друкчије Јелисавета правије Стана Степанова говори: да кад је у школу ишла писала се Јелисавета, а код куће мати је звала Цаја а право крштено име јој је Стана. У Вел. Бечкереку 20 Марта по рим. 1879.

Љ П. п.

II.

Политика између Србије и Турске год. 1863.

Одломак из једног писма од Лазара Јефтића брата Србијанца, који нам хтеде разсветлити тадашње стање у Србији.

„Стармали“ излази 10., 20 и последњег дана у сваком месецу.

Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 фор. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

— Но да би вам штогод о нашем дјелствителном стању јавио то ви можете знати посредством весни листова. Но ближе точношћу, посредствене оголношћу, представљајући идеалности бића Срби и Турци између се боровати. По свом изгледу досадашњег одношења месне комисије премда то не може учинити ревносну побудљивост, као равноправност имајућа обилност у физичној организацији, као то што је више или мање опет саревњива наклоност, која би једним мигом к делу доћи могла.

Поздравите ко за мене узпита и т. д.

III.

Препоручуем вам.

Јасам усудио се данас заклати младо свинче вас, ради и прочи кунтова наши и изволите по 40 х. килу без икакве сумње купити то је од Загорчића Лакана мислим прође данас у јутру. Здравом и младо и масно печено биће боље.

У Петровом Селу на вратоломеја 1879

услужни Татела Димић
у свако доба готов.

Добровољни прилози

ЗА ПОДИЗАЊЕ СПОМЕНИКА ПОК. СИМИ МИЛЕТИЋУ
у Новоме Саду.

(Наставак.)

Милан Поповић, млађи, из Ст. Бечеја 5 ф. — н.
Петар Кулић из Митровице 5 ф. — н.
Ђорђе Гавански из Н. Сада 3 ф. — н.
Гавра Плавшић апотекар у Н. Саду . 2 ф. — н.
Павле А. Николић из Земуна шаље . 13 ф. — н.

у банкама, и 1 динар ¹/₄ ф. у сребру, које је скупљено у сватови Паје Деспотовића Сомборца.

Скупљено у Иригу:

Урош Вуић 5 ф. — н.
Др. Велимировић 5 ф. — н.
Јоца Рогулић 5 ф. — н.
Сава Димитријевић 2 ф. — н.
Атанасија Јанковић 2 ф. — н.
Ђока Петровић 2 ф. — н.
Александра Којадиновић 2 ф. — н.
Глиша Пазарски 2 ф. — н.
Ђорђе Добричић 2 ф. — н.
Панта Вуић 1 ф. — н.
Удова Вуковић 1 ф. — н.
Ана Пантелић 1 ф. — н.
Јоца Белановић 1 ф. — н.
У прошлом броју јављених 31 ф. 50 н.

Свега . 90 ф. 50 н.

1 динар и ¹/₄ ф. у сребру.

Што даље стигне прилога на горњу цел, изнећемо на јавност на овом месту.

Уредништво и издаватељство „Стармалог“.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду, а коме је наручије Дру Јовану Јовановићу Змају у Београд. Претплату пак и огласе, ваља слати на штамарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

НАЈНОВИЈА ИЗДАЊА КАО БОЖИЋНИ ДАРОВИ

ШТАМПАРИЈЕ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМЕ САДУ

сад су баш угледала света, и нека су што топлије препоручена српској читалачкој публици.

ИЗ СРПСКОГА ЖИВОТА

ПРИЛОВЕТКЕ

Стевана В. Поповића

изворни списи књига I. на 8-ни, 18 штампаних табака на финој хартији
ЦЕНА 1 ФОР. ИЛИ 12 ГРОША ЧАРШ.

ЕНОХ АРДЕН

ОД ТЕНИСНА

превео Змај-Јован Јовановић

8-на, 4 штампана табака са илустрованим корицама, на финој хартији.
(Ово је дело наградила „Матица Српска“).
Цена 50 новч. или 1 динар.

БАДЊАК

ДАРАК ДОБРОЈ ДЕЦИ

од Чика Стеве

са 14 слика и лепим илустров. корицама.
У књизи су и лепе четирци са свим нове перме од Чика Јове Змаја. Цена је укориченој књизи у тврдим корицама само 25 новч.

ЋИМНАСТИЧНЕ ИГРЕ

ЗА СРП. НАР. ШКОЛЕ

Први део. Просте и редне игре, игре са испомоћи и сметњама, слободне игре у пољу и на игралишту

ио најновијим немачким изворима
написао Ђорђе Глибољски

учитељ на срп. виш. дев. школи у Н. Саду.
12 штампаних табака на 8-ни са 93 слике.

(Ово је дело наградила „Мат. Српска“).

ЦЕНА 1 Ф. ИЛИ 12 ГР.

АСТРОНОМИЈА

од Н. Локиера

члана краљевског друштва у Лондону
е немачког превео

ДР. Ђ. НАТОШЕВИЋ

са 47 слика. (Ово је дело као 7-ма свеска „Почетница природних наука“, које су пре тога такођер у нашој наклади већ изишле и могу се добити свих седам свезака тврдо укоричених за 3 фор. 50 новч). 8-на, 8 табака.

Цена 50 новч. или 6 гр. гр. ч.

СРПСКЕ НАРОДНЕ ЗДРАВИЦЕ

О СЛАВАМА, КРСНОМ ИМЕНУ И ДРУГИМ ПРИЛИКАМА

КАКО СЕ НАЗДРАВЉАЈУ

у Боци Которској, у Херцеговини, у Босни, у Србији и у Ц. Гори.

Издање за народ.

Цена 20 новч. или 2 гроша чарш.

О ТЕЛЕСНОМ ОДГАЈИВАЊУ ДЕЦЕ

по професору др. Ј. Стајнеру

од Др-а Радмила Лазаревића

8-на 4 табака. — Цена 20 н. или 2 гроша.

ЗНАМЕНИТИ БОКЕЉИ

пише Томо Крстов

8-на, 34 стр., св. I. у којој су животношпен два знаменита Србина из Боке Которске.

Цена 10 новч. или 1 гр. чарш.

ЗАВЈЕТ ИВАЊСКОЈ ГРАДИНИ

Босанска приповјетка

од Н. ДЕСПОТОВИЋА

ЦЕНА 20 НОВЧ. ИЛИ 2 ГРОША.

Ко на више поручи ових књига дајемо 20—25% рабат према величини наручбине, а дајемо и у комисију ове књиге познатим нашим растуривачима књига. Наручбине обављамо уредно и брзо.

Овом приликом јављамо, да ће до идуће нове године у нашем издању изићи: Светосавски дар одраслој омладини. Књига најважнијих проналазака у XIX. веку. Написао Стеван В. Поповић епарх. шк. референт. — Књига ће изнети 10 штампаних табака на великој осмини, лепој и јакој, углађеној хартији, биће урешена са 40 уметнички израђених слика, увезана у тврде сходно илустроване корице. — Књига је писана лако и разумљиво, те ће бити од велике користи одраслој омладини а и свакоме који је рад да проучи шта су изумели највећи умови. Цена је књизи 1 фор. а вр. За Србију 12 гроша. Школским одборима и свакоме кад навише поручи дајемо 20—25 по сто рабата.

ОГЛАСИ.

НОВАЦА

од 5 до 7⁰⁰ на орачу земљу у Дуетро-Угарској, изузимајући развојачену границу и ново окупиране земље, може славо добити без претходног трошка и то уз одплату капиталом по вољи, који се наброји у банкним или државним нотама. Зајмопотребити нека се обрате на Задругу Макојловића и комп. у Сентомашу преко пута српске цркве.

стовариште одећа

П. Н.

Јављам поштованој публици, да имам на мојем стоваришту

ОДЕЛА ЗА ГОСНЕ И ГОСПОЉИЦЕ
(КОНФЕКЦИЈА)

по најновијем париском фасону у највећем избору.

С поштовањем

БЕРНХАРД ФИШЕР.

по најновијем париском фасону

Бернхард Фишер